

P.O. Box 7113,
1007 JC AMSTERDAM
The Netherlands
info@lawyersforlawyers.org
www.lawyersforlawyers.org

PETITIE AAN DE VASTE KAMERCOMMISSIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Dringende oproep aan de Nederlandse regering in verband met de recente ontwikkelingen in Turkije

Na een wapenstilstand van ruim 2 jaar en onderhandelingen tussen de Turkse overheid en de Koerdische PKK, zijn de gevechten sinds juli 2015 opgelaid. In de afgelopen maanden zijn door de gevechten tientallen burgers, soldaten en PKK-strijders omgekomen. In de Turkse steden groeit de spanning tussen de Turkse en Koerdische burgers. Ook in Europese steden lopen de spanningen op. In Nederland zijn de Koerdische verenigingsgebouwen in Amsterdam en in Rotterdam begin september jl. belaagd.

Het oplopende geweld brengt het fragiele vredesproces tussen de Turkse overheid en de Koerdische minderheid in gevaar. Een duurzame oplossing voor dit bijna een eeuw oude probleem wordt opnieuw op de lange baan geschoven. Wij zien dit als een ernstige bedreiging van de Turkse rechtstaat.

Daarom verzoeken wij de Nederlandse regering met klem om er bij de Turkse regering op aan te dringen dat:

- De Turkse autoriteiten een onafhankelijk en onpartijdig onderzoek instellen naar de recente gebeurtenissen, waarbij door toedoen van de politie en veiligheidsdiensten doden zijn gevallen.
- de Turkse autoriteiten garanderen dat de politie en veiligheidsdiensten bij hun optreden geen buiten proportioneel geweld gebruiken en de mensenrechten in acht nemen.
- de beginselen van de democratische rechtsstaat worden gegarandeerd, zodat de rechterlijke macht, het openbaar ministerie en de advocatuur hun werkzaamheden onafhankelijk kunnen uitoefenen.

ACHTERGROND

In de afgelopen periode heeft de Turkse overheid in verschillende steden in het Zuidoosten van Turkije de noodtoestand uitgeroepen en een avondklok ingesteld. Laatstelijk is dit gebeurd in Cizre, Diyarbakir en Nusaybin.

In Cizre, waar circa 100.000 mensen wonen, konden burgers tussen 4 en 12 september 2015 hun huis niet uit. Dit ging gepaard met het afsluiten van de elektriciteit, waterlevering en blokkering van de verbindingen voor mobiele telefoons. Voorts waren alle toegangswegen naar Cizre afgesloten. Ooggetuigen verklaarden na de opheffing van de noodtoestand op 12 september 2015 dat er op burgers is geschoten door scherpschutters en dat het niet mogelijk was om de gewonden naar het ziekenhuis te brengen of de doden te begraven.

De sociaaldemocratische volkspartij HDP komt op voor de rechten van minderheden en werkt samen met de Koerdische regionale democratische partij DBP. Een delegatie van de HDP heeft op 12 september jl. vastgesteld dat er tijdens de gevechten in Cizre 23 burgers zijn omgekomen. Onder de slachtoffers zijn ook kinderen en bejaarden, verklaren mensenrechtenorganisaties en advocaten. Volgens NOS-correspondent Lucas Waagmeester zien delen van de stad eruit als zwaar gehavend oorlogsgebied. "Op sommige plekken zijn hele huizenblokken beschadigd. Overal zie je granaatinslagen en kogelgaten."

In een aantal steden in het westen van Turkije zijn grote spanningen tussen Turken en Koerden. Sympathisanten van de regerende AKP-partij hebben Koerdische burgers aangevallen en mishandeld. Op meer dan 300 kantoren van de HDP-partij zijn aanslagen gepleegd.

Wederom zijn honderden mensen, waaronder journalisten, advocaten, rechters en officieren van justitie, gearresteerd en wordt rechtspleging onmogelijk gemaakt. Rechtbanken met bijzondere bevoegdheden, die in februari 2014 waren afgeschaft, zijn inmiddels weer als "specialistische rechtbanken" geïnstalleerd. Rechters en officieren van justitie worden overgeplaatst.

Ook advocaten worden stelselmatig gehinderd in de uitoefening van hun beroep. Deniz Sürgüt, lid van de Vereniging van Juristen voor Vrijheid, werd op 8 augustus jl. gearresteerd in de stad Idil waar een massa-arrestatie plaats vond door de speciale eenheden van politie. Sürgüt was naar Idil toegegaan om met eigen ogen te zien hoe de politie bij de arrestaties te werk ging. Familieleden van de gearresteerden hadden geklaagd dat hun kinderen door de leden van het arrestatieteam ernstig mishandeld en gemarteld werden. Hij wilde dit aan de kaak stellen bij de autoriteiten, maar werd zelf ook gearresteerd ¹.

Advocaat Ebru Timtik van de progressieve advocatenorganisatie ÇHD werd gearresteerd toen zij op 22 september jl. handtekeningen verzamelde voor een petitie ter ondersteuning van een van haar cliënten van wie het paspoort in beslag werd genomen².

¹ Zie voor meer informatie over de arrestatie van Deniz Sürgüt:
<https://www.fidh.org/International-Federation-for-Human-Rights/europe/turkey/turkey-rights-groups-strongly-condemn-escalating-violence-and-human>
<http://www.advocatenvooradvocaten.nl/11120/turkey-lawyer-arrested-while-monitoring-mass-arrest/?lang=nl>

² Zie voor meer informatie over de arrestatie van Ebru Timtik:
http://www.todayszaman.com/national-lawyers-manhandled-by-police-during-demonstration-at-courthouse_399872.html <http://www.advocatenvooradvocaten.nl/11125/turkey-arrest-of-lawyer/?lang=nl>

Op 6 en 7 september jl. werd de landelijke krant "Hürriyet" doelwit van aanslagen van AKP-sympathisanten. Verschillende nieuwswebsites zijn door de regering geblokkeerd. Op 10 september jl. is de Nederlandse journaliste Frédérique Geerdink Turkije uitgezet, nadat zij twee dagen had vastgezeten. Geerdink wordt volgens haar advocaat R. Demir beschuldigd van 'het helpen van een terroristische organisatie'.

Op 14 september jl. deed de Turkse politie een inval bij het tijdschrift Nokta vanwege een bewerkte selfie van de president Erdoğan op de cover. Hoofdredacteur Murat Çapan werd gearresteerd.

De Turkse krant Cumhuriyet meldde recent dat Turk Telecom haar website censureert, waardoor het publiek geen toegang heeft tot www.cumhuriyet.com.tr.

De vrijheid van meningsuiting in Turkije staat onder zware druk. Jaarlijks moeten honderden journalisten, advocaten, mensenrechtenactivisten, politieke activisten en vele anderen voor de rechtbank verschijnen omdat zij uitkwamen voor hun mening.

Ook rechters maken zich zorgen. 'Het heeft er alle schijn van dat de onafhankelijke rechtspleging en rechtsbescherming in het geding zijn,' zei vice-president C. Regnard van de International Association of Judges op 4 september 2015 voorafgaand aan een bijeenkomst van rechters in Turkije.

Fair Trial Watch <http://www.fairtrialwatch.org>
Lawyers for Lawyers www.lawyersforlawyers.org

7 oktober 2015